

Hiilen nielutuloutus voisi alkaa perhemetsistä

JUHA NEUVONEN

Kirjoittajan laskelman mukaan metsähehtaari sitoo vuodessa päästökauppahinnoilla yhdeksän euron arvosta hiiltä vuodessa.

Kotimaa Julkaistu 4.4.2014 klo 14:42, päivitetty 7.4.2014 klo 00:08 | 0

Veli Pohjonen

*Suomi ehdotti metsien nieluperiaatetta jo Kioton ilmastokokouksessa 1997.
Kanada torppasi Suomen ehdotuksen.*

Kun kivihiiivoimala päästää taivaalle savuaan, laitos on hiilidioksidin lähde. Voimala maksaa siitä. Hiilidioksidin lähdevirtaa on yritetty näin rajoittaa jo yli 20 vuotta.

Tulokset ovat kehnot, sillä hiilidioksidia ei ole saatu kuriin. Sen pitoisuus ilmakehässä oli 353 miljoonasosaa (ppm) vuonna 1990. Vuonna 2014 lukema on tasolla 400 ppm eli kolmetoista prosenttia korkeampi. Nousu on hivenen kiihtyvää.

Metsäpalsta sitoo ilmakehän hiilidioksidia; metsää sanotaan nieluksi. Kasvavat puut saavat aikaan nieluvirran.

Kyseessä on päästöjen vastavirta, mikä käy taivaalta alaspäin. Ilmaston kannalta nieluvirta ja päästövirta ovat yhtä tärkeitä. Suomessa nieluvirta tulee pääosaksi perhemetsiin, missä puustomme kasvaa parhaiten.

Perhemetsän nieluvirran voi arvioida erotusmenetelmällä. Metsänhoitoyhdistys laskee tilan puuston vuonna yksi ja määrittää alkuainehiilen määrän. Yhdistys toistaa laskennan vuonna kaksi. Kun tulokset vähennetään toisistaan, saadaan metsätilan nieluvirta. Se mitataan tonneina puustoon kertynyttä hiiltä, vuotta ja hehtaaria kohti.

Hiilen arvo tulee päästökaupasta. Helmikuun lopulla päästöoikeuden hinta oli 7,2 euroa tonnilta hiilidioksidia, alkuainehiiltä kohti 26,5 euroa per tonni.

Jos metsänielut hyväksyttäisiin päästökauppaan, miten hiilen vuotuinen nielutuloutus vaikuttaisi yksittäisellä perhetilalla?

Metsäntutkimuslaitoksen tilastoista laskien metsiemme puusto oli vuonna 1990 yhteensä 1 870 miljoonaa kuutiota. Vuonna 2014 puuston tilavuus nousee 2 393 miljoonaan kuutioon. Lisäystä tulee 522 miljoonaa kuutiota.

Kun mukaan otetaan runkojen lisäksi latvukset, oksat, kannot ja juuret, metsiemme koko biomassa lisääntyi paaluvuodesta alkaen 372 miljoonalla kuiva-ainetonnilla. Siitä laskien alkuainehiilen nieluvirta metsiimme oli 24 vuoden aikana yhteensä 186 miljoonaa tonnia.

Keskihehtaaria kohti Suomen metsät nielivät 0,34 tonnia hiiltä vuodessa. Helmikuun lopun päästökaupan hinnoilla se vastaa yhdeksän euroa metsähehtaarille vuodessa.

Keskikokoinen, 30 metsähehtaarin perhetila olisi saanut uudenlaista metsätuloa 271 euroa vuodessa. Sillä olisi esimerkiksi maksanut vuotuisen metsänhoitomaksun. Sama hiilikaupan tulo odottaisi tulevina vuosina, kunhan metsänhoito jatkuu yhtä hyvänä.

Jos Suomen metsänielut olisi hyväksytty päästökauppaan, perhemetsät olisivat saaneet ansaitsemaansa ilmastorahaa. Raha olisi tuloutettu fossiilivoimaloiden päästörahostosta.

Suomi ehdotti metsien nieluperiaatetta jo Kioton ilmastokokouksessa 1997. Kanada torppasi Suomen ehdotuksen. Sen mielestä nieluvirta olisi ollut liian vaikea mitata

Kanadan ja Venäjän laajoissa valtion metsissä. Suomi ei silloin vielä osannut puolustaa perhemetsien mittauksen helppoutta. Niissä se olisi joka tapauksessa helpoin aloittaa.

Kioton jälkeen metsänielut ovat olleet säännöllisesti pöydällä vuosineuvotteluissa, mutta toistaiseksi tuloksetta. EU:n uudesta ilmastosuunnitelmasta vuoteen 2030 metsänielut on kuitenkin unohdettu tyystin. Perhemetsien Suomen ei tulisi antaa tässä asiassa Brysselissä periksi.

Kirjoittaja on maatalous- ja metsätieteiden tohtori ja Helsingin yliopiston dosentti.

<http://www.kainuusanomat.fi/kainuun-sanomat/kotimaa/nakokulma-hiilen-nielutuloutus-voisi-alkaa-perhemetsista/>